

Sygn. akt VI U 897/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 9 czerwca 2016 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: P. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 20 stycznia 2016 r., numer: (...)

w sprawie: P. S.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu P. S. prawo do emerytury od dnia (...)r.,
- 2) stwierdza, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji,
- 3) zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. na rzecz ubezpieczonego kwotę 1.080 (jeden tysiąc osiemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił ubezpieczonemu P. S. przyznania prawa do emerytury nauczycielskiej na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (ustawy o FUS) w zw. z przepisami ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (KN) wobec rozwiązania stosunku pracy na podstawie art.30§ 1 pkt 1 kodeksu pracy bez powołania na art.88 KN.

Od decyzji tej ubezpieczony wniósł odwołanie zarzucając :

1. naruszenie art. 88 ust. 1 i 1a w związku z art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 26.01.1982r. Karta Nauczyciela poprzez uznanie, że skoro ostatni stosunek pracy został rozwiązany na podstawie art.30 §1 kodeksu pracy bez powołania się na przepis art.88 Karty Nauczyciela to należy odmówić przyznania emerytury,

2. naruszenie art. 88 ust. 1 i la w związku z art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy Karta Nauczyciela poprzez uznanie, że nie zachodzą okoliczności uprawniające przyznanie odwołującemu się prawa do emerytury, podczas gdy prawidłowa wykładnia i zastosowanie przepisu winny prowadzić do wniosku, że P. S. spełnia warunki do uzyskania emerytury.

Z uwagi na powyższe ubezpieczony wniósł o:

1. zmianę zaskarżonej decyzji w całości i przyznanie świadczenia emerytalnego odwołującemu
2. stwierdzenie odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za wydanie błędnej decyzji
2. zasądzenie kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołania skazano, że z dniem 31.08.2013 roku został rozwiązany stosunek pracy pomiędzy odwołującym a Zespołem Szkół (...) w I. na podstawie art.20 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 26.01.1982r. Karta Nauczyciela. Na dzień rozwiązania stosunku pracy Odwołujący się posiadał trzydziestoletni staż pracy ogółem w tym 22 lata 5 miesięcy i 27 dni pracy nauczycielskiej, tj. pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. Na staż ten składały się: 29 lat 7 miesięcy i 3dni okresów składkowych oraz 5 miesięcy i 2 dni okresów nieskładkowych. Okresy te zostały potwierdzone przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w wydanych przez ten Organ wcześniejszych decyzjach.

Ubezpieczony spełniał zatem warunki wynikające z art. 88 ust.1 Karty Nauczyciela zgodnie, z którego ust 1. nauczyciele mający trzydziestoletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze mogą - po rozwiązaniu na swój wniosek stosunku pracy -przejsć na emeryturę, a zgodnie z ust. la. spełniający warunki określone w ust. 1 mogą przejść na emeryturę również w wypadku rozwiązania stosunku pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy w okolicznościach określonych w art. 20 ust. 1.

Ponadto spełniał on przesłanki ust. 2a.przywołanego wyżej przepisu , w myśl którego nauczyciele urodzeni po dniu 31 grudnia 1948 r., a przed dniem 1 stycznia 1969 r. zachowują prawo do przejścia na emeryturę bez względu na wiek, jeżeli: spełnili warunki do uzyskania emerytury, określone w ust. 1, w ciągu dziesięciu lat od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440, 1717 i 1734), z wyjątkiem warunku rozwiązania stosunku pracy, oraz nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, podtrzymując dotychczasowe stanowisko i argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:

Ubezpieczony P. S. zatrudnił się w Szkole Podstawowej nr (...) w I. w dniu 1 września 1985r. i pracował tam jako nauczyciel do 31.08.1988 r., następnie pracował od 1.09.1988 r. do 31.08.1990 r. Szkole Podstawowej nr (...) w I. a od 1.09.1990 r. w Zespole Szkół (...) do dnia 31 sierpnia 2013r. We wszystkich jednostkach ubezpieczony pracował jako nauczyciel. Stosunek pracy ubezpieczonego został rozwiązany na podstawie art.20 ust.1 pkt 2 Karty Nauczyciela, co znalazł odzwierciedlenie w świadectwie pracy ubezpieczonego.

Od 1 (...) ubezpieczony podjął pracę w (...) (...)Szkole (...) i pracował tam przez rok na podstawie umowy zlecenia do 31 lipca 2014r. Od 1 października 2014r. do 26 października 2015r. ubezpieczony pracował w (...)Szkole (...) i następnie kontynuował pracę w tej samej szkole od 27 października 2015r. do 31 grudnia 2015r. Ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę 6.10.2015 r. a decyzją z dnia 20.10.2015 r. organ rentowy odmówił mu prawa do emerytury z powodu nierozwiązania stosunku pracy. Następny wniosek z dnia 26.10.2015 r. został załatwiony przez ZUS decyzją odmowną z dnia 4.11.2015 r. Od tych decyzji ubezpieczony nie odwołał się. Kolejny wniosek ubezpieczonego z dnia 4.01.2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych załatwił odmownie zaskarżoną decyzją z dnia 20.01.2016 r. od której ubezpieczony się odwołał.

Okoliczności bezsporne

dowód: świadectwa pracy ubezpieczonego w aktach rentowych, zeznania ubezpieczonego –zapis A/V protokołu rozprawy k. 21

Stan faktyczny w niniejszej sprawie w zasadzie bezsporny między stronami, Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów w aktach osobowych, aktach rentowych oraz zeznań ubezpieczonego, które znajdowały potwierdzenie w dokumentacji osobowej, dlatego Sąd dał im wiarę.

Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy Sąd Okręgowy stwierdził, że odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Bezspornym jest w sprawie, że do rozwiązania stosunku pracy z ubezpieczonym w dniu 31.08.2013 r. doszło w warunkach, o jakich mowa w art. 88 ust. 1a Karty Nauczyciela..

Przepis ust. 1a rozszerzył uprawnienie do emerytury nauczycielskiej o którym mowa w art.88 ust 1 także na nauczycieli, których stosunek pracy został rozwiązany lub wygasł w okolicznościach określonych w art. 20 ust. 1, 5c i 7 ustawy.

Z analizy dokumentów ubezpieczonego (świadectwa pracy) wynika, że umowa o pracę pomiędzy ubezpieczonym a Zespołem Szkół (...) w I., została rozwiązana w trybie art.20 ust 1pkt 2 KN z dniem 31.08.2013 r. Na dzień 31.12.2008 r. ubezpieczony posiadał staż 30 lat pracy i 5 dni, w tym 22 lata , 5 miesięcy i 27 dni pracy nauczycielskiej, co nie sporne w sprawie.

Zgodnie z art.88 ust 1i 1a Karty Nauczyciela :

1. Nauczyciele mający trzydziestoletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze, zaś nauczyciele szkół, placówek, zakładów specjalnych oraz zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich - dwudziestopięcioletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze w szkolnictwie specjalnym, mogą - po rozwiązaniu na swój wniosek stosunku pracy - przejść na emeryturę.

1a. Nauczyciele spełniający warunki określone w ust. 1 mogą przejść na emeryturę również w wypadku rozwiązania stosunku pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy w okolicznościach określonych w art. 20 ust. 1, 5c i 7.

W myśl art.88 2a Karty Nauczyciela:

Nauczyciele urodzeni po dniu 31 grudnia 1948 r., a przed dniem 1 stycznia 1969 r. zachowują prawo do przejścia na emeryturę bez względu na wiek, jeżeli:

1)spełnili warunki do uzyskania emerytury, określone w ust. 1, w ciągu dziesięciu lat od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013r. poz. 1440, 1717 i 1734), z wyjątkiem warunku rozwiązania stosunku pracy, oraz

2)nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa.

Artykuł 88 przewiduje możliwość przejścia nauczycieli na emeryturę niezależnie od wieku, a jedynie po wykazaniu wymaganego okresu zatrudnienia, w tym w szczególności pracy na stanowisku nauczyciela. Uprawnienie to zostało poważnie ograniczone przez ustawę o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, na mocy której dodano art. 88 ust. 2a KN, stanowiący, że nauczyciele urodzeni po dniu 31 grudnia 1948 r., a przed dniem 1 stycznia 1969 r. mogą przejść na emeryturę na podstawie art. 88 KN, jeżeli spełnią warunki wymagane tym przepisem do dnia 31 grudnia 2008 r. i nie przystąpią do otwartego funduszu emerytalnego.

Zgodnie z wyrokiem SN z dnia 25 czerwca 2010 r., II UK 64/10, LEX nr 607446, "przepis art. 88 ust. 1 Karty Nauczyciela jest przepisem szczególnym w stosunku do przepisów ustawy z 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i w zakresie uprawnień emerytalnych nauczycieli normuje wszystkie wymagania, których spełnienie uprawnia nauczyciela do przejścia na emeryturę w niższym wieku".

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 maja 2010 r., II UK 352/09, LEX nr 604225, stwierdził, iż "nauczyciele mogą przejść na emeryturę po spełnieniu warunku rozwiązania umowy o pracę, lecz bez czasowego ograniczenia jego wypełnienia przed dniem 31 grudnia 2008 r., jeżeli pozostałe warunki przewidziane w art. 88 ust. 1 ustawy z 1982 r. Karta Nauczyciela wypełnią przed tą datą". Wyrok ten potwierdza stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uprzednim wyroku z dnia 9 lutego 2010 r., I UK 262/09, LEX nr 585728, wskazujące, iż "nauczyciele urodzeni po 31 grudnia 1948 r., a przed 1 stycznia 1969 r. zachowują prawo do przejścia na emeryturę bez względu na wiek, jeżeli do 31 grudnia 2008 r. spełnili warunki określone w art. 88 ust. 1 ustawy z 1982 r. Karta Nauczyciela, a warunek rozwiązania stosunku pracy spełnią po 31 grudnia 2008 r. Także w odniesieniu do tej grupy nauczycieli musi więc być spełniony warunek rozwiązania stosunku pracy jako warunek przyznania im nauczycielskiej emerytury".

Prawo do emerytury powstaje po spełnieniu wszystkich warunków (art. 88 ust. 1 KN w związku z art. 100 ustawy z 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS i art. 86 KN). Warunek, aby zainteresowany nie pozostawał w zatrudnieniu, a tym bardziej jako nauczyciel, nie ma prawnego uzasadnienia, gdyż nie ma dla niego normy w przepisie art. 88 ust. 1. Analogiczny pogląd wyraził także Sąd Najwyższy w przywołanych w uzasadnieniu powyższego orzeczenia dalszych rozstrzygnięciach: w wyroku z 11 marca 2009 r. (I UK 299/08) przyjęto, że pozostawanie w innym zatrudnieniu po rozwiązaniu nauczycielskiego zatrudnienia czy posiadanie innej podstawy ubezpieczenia nie stanowi przeszkody w nabyciu emerytury nauczycielskiej na podstawie art. 88 KN (wyrok z 17 kwietnia 2009 r., I UK 299/08). Podobna ocena wynika z wyroku z 11 marca 2009 r. (II UK 239/08). Jeszcze bardziej stanowcze stanowisko wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z 24 marca 2009 r. (I UK 269/08) przyjmując, że warunkiem nabycia prawa do emerytury na podstawie art. 88 KN jest rozwiązanie stosunku pracy nauczycielskiej i spełnianie w dniu rozwiązania stosunku pracy warunków dotyczących stażu pracy, natomiast obojętne jest to, czy następnie ubezpieczony (nauczyciel) pozostawał bez pracy, czy podjął pracę (i w jakim charakterze) oraz jaki był jego status pracowniczy w dniu złożenia wniosku o emeryturę nauczycielską.

Mając powyższe na uwadze, zdaniem Sądu Okręgowego, ubezpieczony spełnił wszystkie warunki do uzyskania prawa do emerytury z dniem (...). i późniejsze zdarzenia w postaci nawiązania i rozwiązania kolejnych umów przez ubezpieczonego nie mają w sprawie żadnego znaczenia.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od pierwszego dnia miesiąca w którym ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę, czyli od (...).r.

O kosztach zastępstwa prawnego orzeczono zgodnie z art. 98 k.p.c. i przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

SSO Ewa Milczarek